

Nadere subsidieregels Herdenken en Vieren 75 jaar Bevrijding

Gedeputeerde Staten van Limburg,

maken ter voldoening aan het bepaalde in de Provinciewet en de Algemene Subsidieverordening Provincie Limburg 2017 e.v. bekend dat zij in hun vergadering van 9 oktober 2018 hebben vastgesteld:

NADERE SUBSIDIEREGELS HERDENKEN EN VIEREN 75 JAAR BEVRIJDING

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1 Begripsomschrijving

1. Beleidsnotitie Comité 75 jaar bevrijding: de Nadere subsidieregels Herdenken en Vieren 75 jaar Bevrijding zijn inhoudelijk gebaseerd op deze beleidsnotitie. De beleidsnotitie maakt als bijlage deel uit van de nadere subsidieregels.
2. Bevrijdingsroute 44-45: de route die door de geallieerden is gevolgd om Nederlands-Limburg te bevrijden van de Duitse bezetting tussen 12 september 1944 en 3 maart 1945.
3. Euregio: buitenlandse regio's gesitueerd rondom de Nederlands-Limburgse grens, te weten: Provincie Belgisch-Limburg, Provincie Luik, Duitstalige Gemeenschap, Regio Aken, district Viersen, Mönchengladbach, Rijn-district Neuss, Krefeld en het zuidelijke deel van het district Kleef.
4. Project/activiteit: een in tijd afgebakend samenhangend geheel van activiteiten, met een duidelijk geformuleerd doel en eindresultaat.
5. Regionale spreiding: regionale verdeling van projecten over 7 regio's, te weten: Heuvelland, Westelijke Mijnstreek, Parkstad Limburg, Midden-Limburg (westkant Maas), Midden-Limburg (oostkant Maas), Noord-Limburg (zuid), Noord-Limburg (noord).
6. Samenwerking: in gezamenlijkheid en op basis van gelijkwaardigheid tussen aanvrager en een of meerdere partners te komen tot een betere inhoud en uitvoering van het project.
7. Toekomstbestendig: projecten die de waarden rondom vrijheid als gevolg van de bevrijding blijvend verankeren in de samenleving.
8. Uitzonderlijk project: project dat hoofdzakelijk door jongeren tot 30 jaar wordt geïnitieerd en georganiseerd en dat naar het oordeel van het Provinciaal Comité 75 jaar bevrijding creatief en vernieuwend is en bijzonder is wat betreft opzet, bereik, doelgroep en samenwerking.
9. Vernieuwend: projecten die buiten de gebaande/gebruikelijke paden gaan en die anders zijn dan de bestaande activiteiten in het kader van herdenking en viering in het kader van bevrijding.

Artikel 2 Doel van de regeling

Doel van deze regeling is het stimuleren van activiteiten in Nederlands-Limburg in het kader van de herdenking en viering van 75 jaar bevrijding na de Tweede Wereldoorlog in de periode 2019-2020.

Artikel 3 Aanvrager

Voor subsidie kunnen in aanmerking komen:

1. rechtspersonen, met uitzondering van gemeenten.
2. natuurlijke personen.

Hoofdstuk 2 inhoudelijke beoordelingscriteria

Artikel 4 Adviescommissie

Aanvragen om subsidie worden voor advies voorgelegd aan het Provinciaal Comité 75 jaar bevrijding. Het Provinciaal Comité 75 jaar bevrijding zal deze aanvragen beoordelen conform de criteria zoals benoemd in artikel 5 van deze regeling. Daarnaast zal het comité rekening houden met een evenwichtige regionale spreiding. Tevens kan het Provinciaal Comité 75 jaar bevrijding een project aanmerken als uitzonderlijk project. Het Provinciaal Comité 75 jaar bevrijding zal aan Gedeputeerde Staten een advies uitbrengen over het al dan niet honoreren van de aanvraag en de hoogte van het maximale subsidiebedrag.

Artikel 5 Subsidiecriteria

Om voor een subsidie in aanmerking te komen, dient een aanvraag te voldoen aan de volgende criteria:

1. Het project dient te passen bij één of meerdere van de volgende accenten (verder uitgewerkt in de Beleidsnotitie Comité 75 jaar bevrijding):
  - a. Vrijheid en veiligheid, of;

- b. Vrijheid en verantwoordelijkheid, of;
  - c. Europa als waarde(volle) gemeenschap, en;
2. Het project past binnen de bevrijdingsroute 44-45, en;
  3. De start van de feitelijke realisatie van het project vindt plaats na 1 september 2019 en voor 5 mei 2020, en;
  4. Er is sprake van een provinciale en/of (eu)regionale uitstraling op het vlak van karakter, kwaliteit en/ of reikwijdte van het project, en;
  5. Er is sprake van een Limburgs belang. Hiervan is sprake als het project en/of de activiteiten hoofdzakelijk in Nederlands-Limburg en/of in de Euregio plaatsvind(t)(en), en;
  6. Het project dient gericht te zijn op de toekomst c.q. een beweging te laten zien vanuit het verleden naar het heden en van het heden naar de toekomst, en;
  7. Het project spreekt nieuwe en/of jonge generaties aan en betreft hun actief bij het project, en;
  8. Het project dient vernieuwend te zijn, de zintuigen te prikkelen en daarmee de waarde van vrijheid blijvend te verankeren, en;
  9. Er vindt samenwerking plaats.

Artikel 6 Verplichtingen

Bij de uitvoering van het project kan door Gedeputeerde Staten op advies van het Provinciaal Comité 75 jaar bevrijding een projectbegeleider worden aangewezen om het project voor wat het proces betreft, te begeleiden. Bij de subsidieverleningsbeschikking wordt dit nader aangeduid.

Artikel 7 Afwijzingsgronden

In aanvulling op artikel 17 van de Algemene Subsidieverordening Provincie Limburg 2017 e.v., wordt de subsidieaanvraag afgewezen indien:

1. het project niet aansluit bij de doelstelling van deze nadere subsidieregels zoals gesteld in artikel 2;
2. de subsidieaanvraag niet is ingediend door een aanvrager zoals gesteld in artikel 3;
3. niet wordt voldaan aan alle criteria zoals gesteld in artikel 5;
4. aanvrager in het kader van een andere provinciale regeling voor dezelfde activiteit reeds een subsidie heeft ontvangen;
5. de subsidieaanvraag is ontvangen buiten de periode en specifieke termijn zoals vermeld in artikel 11.

Hoofdstuk 3 Financiële aspecten

Artikel 8 Subsidieplafond

1. Gedeputeerde Staten stellen het subsidieplafond van deze Nadere subsidieregels voor de looptijd van deze regeling vast.
2. De wijze van verdeling van het subsidieplafond kunt u raadplegen op www.limburg.nl/subsidies > subsidieplafonds.

Artikel 9 Subsidiebedrag

1. Het te verstrekken subsidiebedrag bedraagt maximaal 50% van de totale subsidiabele projectkosten. Bij de bepaling van het subsidiebedrag houden Gedeputeerde Staten rekening met: de mate waarin het project een bijdrage levert aan de invulling van het provinciaal beleid, de mate van eigen (financiële) verantwoordelijkheid van de aanvrager en de mate waarin medefinanciering door derden plaatsvindt.
2. In het geval er naar het oordeel van het Provinciaal Comité 75 jaar bevrijding sprake is van een uitzonderlijk project bedraagt de subsidie, in afwijking van het gestelde in het eerste lid van dit artikel, maximaal 100% van de totale subsidiabele projectkosten.

Hoofdstuk 4 Aanvraagprocedure

Artikel 10 Indienen aanvraag

1. Een subsidieaanvraag kan uitsluitend worden ingediend bij Gedeputeerde Staten met gebruikmaking van het standaard aanvraagformulier dat geplaatst is op de website van de Provincie Limburg: www.limburg.nl/subsidies > actuele subsidieregelingen.
2. De aanvraag dient een volledig ingevuld en rechtsgeldig ondertekend standaard aanvraagformulier te bevatten en te zijn voorzien van alle bijlagen zoals aangegeven in het formulier en dient te worden verzonden naar het op het formulier aangegeven adres (Gedeputeerde Staten van Limburg, Cluster Subsidies, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht).

Artikel 11 Termijn voor indienen aanvraag

1. Een subsidieaanvraag kan vanaf inwerkingtreding van deze subsidieregeling worden ingediend en dient uiterlijk 30 november 2018 te zijn ontvangen door Gedeputeerde Staten.
2. Voor de datum van ontvangst is de datum van de ontvangststempel van de Provincie Limburg bepalend.

Hoofdstuk 5 Slotbepalingen

Artikel 12 Hardheidsclausule

1. In alle gevallen waarin deze regeling niet voorziet beslissen Gedeputeerde Staten.
2. Indien toepassing van het bepaalde in deze regeling, naar het oordeel van Gedeputeerde Staten, tot kennelijke onbillijkheden leidt, dan kunnen Gedeputeerde Staten van enige bepaling afwijken.

Artikel 13 Inwerkingtreding, beëindiging en citeertitel

1. Deze Nadere subsidieregels treden in werking met ingang van de dag na de dag van publicatie in het Provinciaal Blad.
2. Deze Nadere subsidieregels vervallen met ingang van 1 januari 2019 met dien verstande dat zij van toepassing blijft op subsidieaanvragen die vóór die datum zijn ontvangen door Gedeputeerde Staten en subsidiebesluiten die vóór die datum zijn genomen, ook voor de volgende stappen in het subsidietraject.
3. Deze regeling kan worden aangehaald als 'Nadere subsidieregels Herdenken en Vieren 75 jaar Bevrijding'.

Maastricht, d.d. 9 oktober 2018

*Gedeputeerde Staten voornoemd
de voorzitter,
de heer drs. Th.J.F.M. Bovens*

*secretaris,
de heer drs. G.H.E. Derks MPA*

Bijlage Beleidsnotitie Comité 75 jaar bevrijding

“Herdenken is het telkens opnieuw funderen van de waarden waarop wij samen staan.”
(Niet-herdenken belemmert ons zicht op fundamentele waarden in het heden en in de toekomst, Comité 75 jaar Bevrijding)

Beleidsnotitie Comité 75 jaar Bevrijding
De toekomst van herinneren, veiligheid en vrijheid

Opdracht Comité 75 jaar Bevrijding

Het Comité 75 jaar bevrijding heeft de provinciale opdracht om het Provinciebestuur te adviseren over de inhoudelijke lijn die op provinciaal niveau centraal zal staan bij de viering van 75 jaar bevrijding. Ook adviseert het Comité over de vormgeving van een subsidieregeling die aansluit bij de geformuleerde inhoudelijke lijn en beoordeelt zij de subsidieaanvragen die worden ingediend binnen deze subsidieregeling. Uitgangspunt is daarin een evenwichtig programma van regionale projecten verspreid over Limburg, inzet op het Nieuwe Herdenken en de plaatsing in de Europese context. Waar nodig jaagt het Comité onderdelen die in de programmering achterblijven aan.

Het Comité heeft op basis van deze opdracht het initiatief genomen om te komen tot een beleidsnotitie die de richting en accenten definieert voor de invulling van 75 jaar bevrijding en de basis vormt voor de nog op te stellen subsidieregeling. De beleidsnotitie is in de afgelopen maanden tijdens een aantal sessies door het Comité geformuleerd. Het resultaat van de brainstorm met het maatschappelijk veld in januari 2018 heeft het Comité hierin meegenomen. Ook blijkt uit de diverse contacten die door het Comité gelegd zijn dat veel initiatieven al in ontwikkeling zijn.

Inleiding

In de periode vanaf 12 september 2019 tot en met 3 maart 2020 is het 75 jaar geleden dat Limburg bevrijd is van de Duitse bezetting. Voor heel Nederland geldt de capitulatie datum 5 mei 1945 als bevrijdingsmoment.

Limburg was met de bevrijding van Mesch op 12 september 1944 de eerste plek waar de Amerikaanse infanterie divisie ('Old Hickory') de Belgisch-Nederlandse grens overstak en waar de bevrijding van Nederland is gestart. Het café Van Hoven in Mesch vormde de kern van de frontlinie op 12 september. Enkele uren later werd ook Noorbeek door een andere divisie bevrijd. Twee dagen later volgde Maastricht en al snel geheel Zuid-Limburg. De bevrijding van Nederland zou nog tot 5 mei 1945 duren. De westelijke Maasoever in Limburg werd door de geallieerden van diverse nationaliteiten in de maanden oktober en november met veel doden en gewonden bevrijd. Kerst voor de Limburgers aan de oostelijke Maasoever vond echter nog onder Duitse bezetting plaats. Zij werden pas in de eerste maanden van 1945 bevrijd. De meeste inwoners daar waren al gevlucht en geëvacueerd naar Noord-Nederland. Bergen, Well, Wellerlooi, Arcen en Venlo werden als laatste Limburgse dorpen op 03 maart 1945 bevrijd.

Het Comité vindt het belangrijk te onderstrepen dat de viering van 75 jaar bevrijding vanuit de samenleving moet worden vormgegeven. Van onderop en door verrassende initiatieven. Niet alleen vanuit de gevestigde orde. Ook realiseert het Comité zich dat er binnen de verschillende regio's in Limburg niet bekend is hoe de bevrijding in andere regio's verlopen is. Het Comité wil daarom zorgen voor een aanbod dat iedereen in de gelegenheid stelt kennis te nemen van de Limburgse bevrijding. Dit betekent dat het Comité wil inzetten op een programma dat zich zal ontrollen tussen 12 september 2019 en 03 maart 2020.

Naast de advisering over de inhoudelijke invulling van het Limburgse programma, zorgt het Comité ook voor afstemming met de landelijke aanpak, de provincies Noord-Brabant en Gelderland en de Liberation Route. Met het V-fonds en de Provincie Limburg wordt bekeken op welke wijze cofinanciering door dit fonds voor Limburg gerealiseerd kan worden. Ook is er een belangrijke rol weggelegd voor de media en hebben er al gesprekken plaatsgevonden met L1 en Limburger waarin bereidheid is toegezegd. Een eerste belangrijk resultaat van de landelijke afstemming is dat ook in Limburg vanaf 2019 de Vrijheidscolleges zullen worden georganiseerd in samenwerking met het bevrijdingsfestival Roermond.

Kaderstelling

Het Comité ziet een zeer betrokken maatschappelijk veld met initiatieven van burgers, verenigingen, gemeenten, etc. die aan de slag willen gaan met de herdenking en viering van 75 jaar bevrijding. Initiatieven die allemaal van een grote waarde zijn voor het kroonjaar. Het Comité signaleert echter ook dat 75 jaar bevrijding de markering is van een scharnierpunt in de herdenking van oorlogsleed en de viering van de bevrijding. Niet alleen zullen onze bevrijders na WOII, slachtoffers en ooggetuigen langzaam verdwijnen uit het herdenkingsperspectief, ook is het essentieel dat de jongere generatie zich van de waarde van vrijheid bewust blijft en de functie van herdenken blijft onderstrepen.

Het kroonjaar 2019-2020 is dan ook geen op zichzelf staand kroonjaar, maar vormt tevens de impuls voor het structureel herdenken. Het is in dit kader belangrijk dat in het Limburgse programma ook het element beweging vertegenwoordigd is waardoor elke Limburger een impuls ervaart hoe vrijheid naar het dagelijks leven in onze gemeenschap vertaald kan worden. Verbindingen zijn hierin belangrijk: tussen mensen, tussen landen, tussen historische gebeurtenissen, maar ook de chronologische verbinding van de bevrijdingsroute door Limburg.

De herdenking in Limburg zal gezien moeten worden vanuit perspectief van de bevrijding van Europa van het nazisme en fascisme. Voorstellen vanuit het euregionale perspectief van onze buurlanden worden met belangstelling tegemoet gezien. Wij schrijven immers samen geschiedenis en wij bouwen samen aan onze toekomst. Juist ook voor de komende generaties. Dit raakt - ook op landelijk niveau bij de Stichting 75 jaar bevrijding - het vraagstuk rondom verzoening. Limburg is de provincie waarin de Amerikaanse Begraafplaats in Margraten is gelegen, maar ook de Duitse begraafplaats in Ysselsteyn. Het Comité wil, juist omdat dit een lastig en precair thema betreft, onderzoeken hoe dit een plaats kan krijgen in het herdenkingsprogramma.

Het Comité is dan ook van mening, mede gelieerd aan de provinciale opdracht, dat juist in deze context de opdracht ligt van het Comité.

Focus

Om focus aan te brengen heeft het Comité een drietal accenten benoemd die centraal zullen staan in het streven naar een evenwichtig programma van regionale projecten verspreid over Limburg:

- **Vrijheid en Veiligheid**
Nooit meer Holocaust. Op de vlucht naar vrijheid. Mogen zijn wie je bent. Gelijkwaardigheid. Veiligheid als basiswaarde. Leven zonder angst.
- **Vrijheid en verantwoordelijkheid: verbinding in onze gemeenschap**
Elkaar helpen vooroorlogs en naoorlogs. Samen feestvieren, blijdschap delen, verbroederen, sociale cohesie. Een beweging op gang brengen, voor anderen opkomen.
- **Europa als waarde(volle) gemeenschap**
Grensoverschrijdende waarden. De betekenis van Europa voor Limburg als grensregio in het kader van bevrijding, vrijheid, veiligheid, verantwoordelijkheid en verbindingen in gemeenschap. Gezamenlijke grensoverschrijdende historie en waarden. Kleine verhalen van mensen over de grenzen bij elkaar brengen.

Het Comité streeft naar projecten en initiatieven die passen in een groter geheel, die aansluiten bij de bevrijdingsroute door Limburg, waardoor een vernieuwend en inspirerend programma ontstaat voor de viering van 75 jaar bevrijding.

Het Comité is vooral op zoek naar projecten, ideeën en/ of initiatieven die anders mogen zijn dan anders. Projecten die qua statuur, karakter, kwaliteit en reikwijdte een provinciale uitstraling hebben. Die verbindingen leggen (een beweging maken) vanuit het verleden en heden naar de toekomst en die ook nieuwe generaties en nieuwe Limburgers aanspreken. Beweging ook als inhoudelijk element om projecten toekomstbestendig te laten zijn. Naast of vanuit de kleine verhalen van mensen tijdloos en over generaties heen. Vernieuwende en innovatieve projecten, die buiten de gebaande paden gaan. Projecten die bij je 'binnen' komen, de zintuigen prikkelen, je iets laten beleven, waardoor het besef van de waarde van vrijheid in onze unieke samenleving diep verankerd in de huidige en toekomstige generaties.

Vervolproces

Met een uitvoerige oproep (call) die begin september breed wordt uitgezet, wil het Comité iedereen uitdagen/uitnodigen om met (eerste) ideeën te komen. Liefst zo creatief en innovatief mogelijk en passend binnen bovenstaande accent(en), focus en gevoel. De ideeën voor projecten kunnen eind oktober op twee dagen gepresenteerd worden tijdens een tweetal openbaar toegankelijke bijeenkomsten. Deze bijeenkomsten zullen in Noord/ Midden-Limburg en in Zuid-Limburg georganiseerd worden. Doel van deze bijeenkomsten is niet alleen het informeren van het Comité over de verschillende ideeën, maar , maar ook met de aanwezigen bekijken waar onderlinge versterking en/of verbinding.

Ná de presentaties zal de provinciale subsidieregeling voor projecten in dit kader worden opengesteld en is het mogelijk om subsidieaanvragen in te dienen. Bekeken wordt op welke wijze administratieve, financiële en/of andere hindernissen voor jongeren kunnen worden weggenomen, zodat initiatieven niet in de kiem gesmoord worden.

Het Comité adviseert het College van GS inhoudelijk over de subsidieaanvragen die worden ingediend. Streven is om innovatieve projecten die passen binnen de focus en het beschikbare financiële kader uiteindelijk te honoreren met een provinciaal subsidie, waarbij cofinanciering ook een voorwaarde zal zijn. Daarbinnen is er ruimte voor een aantal (grotere) gedurfde, spannende, innovatieve (belevings)projecten waarover het Comité aan GS zal adviseren de kosten volledig door een provinciaal subsidie te dekken.

Het Comité streeft ernaar om uiterlijk eind 2018 de schriftelijke advisering aan te bieden aan het College van GS. Vanuit de provinciale organisatie zal het (formele) subsidieproces worden begeleid en afgehandeld.